

Biblioterapija

LITERATŪROS SĄRAŠAS

Papildytas leidimas

Žodis žeidžia, žodis gydo

LIETUVOS MEDICINOS BIBLIOTEKA

Biblioterapija

LITERATŪROS SĄRAŠAS

Papildytas leidimas

Vilnius, 2015

S u d a r è:

Regina Vaišvilienė

Ingrida Bučionytė

Turinys

Ižanga	6
Biblioterapija. Atrasta iš naujo, ar tik pamiršta sena?	7
Biblioterapija Lietuvos medicinos bibliotekose	8
Biblioterapija. Literatūros sąrašas	10
Lietuvių kalba	10
Rusų kalba	19
Anglų kalba	21
Biblioterapija. Klinikiniai tyrimai	27
Informacijos paieška PubMed duomenų bazėje	34
Lietuvos medicinos biblioteka. Susipažinkime...	35

Ižanga

Per pastaruosius keltą metų išaugęs skaitytojų dėmesys biblioterapijos tema suteikė progą iš naujo atrasti biblioterapiją. Ieškant atsakymų į skaitytojų klausimus, kaupėsi informacija, kuri gali būti įdomi ir platesniam skaitytojų ratui. Dėl šios priežasties 2012 metais Pasaulinės psichinės sveikatos dienos proga parengtas literatūros sąrašas ir patalpintas bibliotekos tinklalapyje, tinklaraštyje LMBTau ir Facebook puslapyje bei išsiųstas suinteresuotoms vartotojų grupėms. Iš minėtų svetainių apsilankymų statistikos supratome, kad šia informacija mūsų skaitytojai domisi ir ja naudojasi.

Birštone 2015 m. lapkričio 29 d. rengiamos konferencijos „Biblioterapija. Knyga gali prakalbinti ir gydyti 2“ proga nusprendėme atnaujinti ir papildyti literatūros sąrašą (papildymai pažymėti raudona spalva). Atnaujintas sąrašas prieinamas ir Lietuvos medicinos bibliotekos ISSUU el. leidinių talpykloje.

Literatūros sąrašą sudaro šaltiniai, atrinkti iš Lietuvos bibliotekų katalogų, PubMed duomenų bazių bei kitų paieškos sistemų. Pateikiama informacija apie biblioterapiją kaip reiškinių, jos taikymo sritis, metodus, priemones bei naujausius klinikinius tyrimus.

Medžiaga sugrupuota abėcėlės seka pagal kalbas. Šaltiniai lietuvių ir rusų kalbomis yra prieinami Lietuvos bibliotekose. Skaitytojų patogumui prie įrašų pateikiama elektroninė šaltinio prieiga, jei tokia yra galima.

Taip pat pateikiamas pasaulyje atliktų klinikinių tyrimų literatūros sąrašas iš PubMed duomenų bazės. Šaltinių aprašas pateikiamas pagal PubMed aprašo taisykles, kad skaitytojai lengvai galėtų ieškoti šaltinių internete ar prisijungę prie PubMed duomenų bazės.

Biblioterapija. Atrasta iš naujo, ar tik pamiršta sena?

Apie žodžio, literatūros poveikį kalbama nuo seniausių laikų, tačiau terminas „biblioterapija“ pirmą kartą pavartotas tik 1916 m. Samuelio Kroterio (Samuel McChor Crothers) straipsnyje „Literatūros klinika“.

Medicinos enciklopedijoje pateikiamas toks biblioterapijos apibrėžimas: „Biblioterapija (gr. Biblijon – knyga, therapeia – gydymas), psichoterapijos metodas - gydymas specialiai parinktos literatūros skaitymu. Tikslas sudaryti palankias sąlygas ligonio kompleksiniam gydymui, padėti ligoniui įveikti ligą. Tam tikro turinio knygų skaitymas keičia ligonio galvosena, jausmus, elgesį, padeda atkurti dėl ligos sutrikusius santykius su aplinkiniais, geriau suvokti ligos priežastis, prisitaikyti prie pakitusių gyvenimo sąlygų. Gali būti skirta ir tiesiog prasiblaškymui, nusiramimui. Knygas parenka psichoterapeutas. Geriausiai tinka tokios, kurių veikėjams kylančios problemos panašios į ligonio, kurios skatina veikti, ieškoti savyje dvasinės atspirties. Skaityti patartina lėtai, nors ir ne po daug, bet kasdien, tuo pačiu metu, apmąstant, diskutuojant su knygos autoriumi, lyginant savo išgyvenimus, problemas ir jų sprendimo būdus su literatūros personažų problemomis. Ypač patikusias kūrimo vietas, savo samprotavimus, išvadas patartina užsirašyti. Perskaityta knyga aptariama su psichoterapeutu. Biblioterapija taikoma sergantiems neuroze, psichosomatinėmis ir sunkiai gydomomis lėtinėmis somatinėmis ligomis“.

Biblioterapija Lietuvos medicinos bibliotekose

Valstybinės mokslinės medicinos bibliotekos direktorės pavaduotojos Gražinos Miškinienės parengtame pranešime 1988 metų konferencijai „Estetoterapija ir sanogenezė“ teigiama, kad biblioterapijos pradininkė yra Vilniaus I Tarybinės ligoninės bibliotekininkė G. Brėdikytė, kuri 1946 m. pradėjo organizuoti grožinės literatūros skaitymus ligoninės pacientams. Vėliau gydytojo J. Kojelio ir A. Miniaus paskatinta bibliotekininkė pradėjo vesti rengiamų skaitymų dienoraštį, kuriame pasižymėdavo labiau ligonių pamėgtus kūrinius, fiksavo dalyvių pasisakymus, kokius jausmus, nuotaikas jiems sukėlė kūrinys, analizavo skaitymo poveikį. Ligoninių bibliotekų darbuotojai buvo skatinami aktyviai įsijungti ir vykdyti biblioterapijos veiklą, tačiau reikia atkreipti dėmesį, kad ne kiekvienas turi reikiamų asmeninių savybių bendrauti, analizuoti, suprasti.

Nepatvirtintais duomenimis, remiantis bibliotekininkės Z. Vėversevičiūtės pasakojimu, Šv. Jokūbo ligoninėje tarpukario metais vienuoliai ligoninės palatose ar kiemelyje skaitydavo literatūros kūrinius.

Minėtame pranešime teigiama, kad 1972 m. Respublikinė mokslinė medicinos biblioteka išleido metodinį leidinį „Biblioterapija medicinos bibliotekose“. Autorė pažymi, kad Lietuvoje iki tol biblioterapijos metodikos nebuvo. Rengiant metodiką buvo remtasi Tarybų Sąjungos, Lenkijos, Vokietijos autorių darbais. Autorė apgailestavo, kad Skandinavų šalių patirtis pasiekama nebuvo. Vėliau parengti keli studentų kursiniai darbai biblioterapijos tema. 1988 m. Lietuvos medicinos bibliotekos ataskaitoje minima, kad išverstos iš rusų kalbos gydytojo A. Alekseičiko parašytos metodinės rekomendacijos „Biblioterapija“. Leidinyje yra pateiktas 259 šaltinių bibliografijos sąrašas. Ši bibliografija patikrinta de visu, deja, bibliotekoje šio leidinio nėra, tačiau darbuotojai prisimena apie šio leidinio rengimą.

Ligoninių bibliotekininkams buvo organizuojami seminarai, skaitomos paskaitos, rengiamos konferencijos. 1985 m. Vilniuje

vyko pirmasis Respublikinis seminaras estetoterapijos tema, 1986 m. konferenciją organizavo Kauno medicinos instituto biblioteka.

G. Miškinienės teigimu, biblioterapija užsiėmė tik nedidelė dalis bibliotekininkų. Ji pamini keletą iš jų – Bronislavą Nainienę (Naujosios Vilnios psichiatrijos ligoninės biblioteka), pedagogę A. Volskienę (Nemenčinės vaikų sanatorija), B. Stanporickaitę (Romainių Tuberkuliozės sanatorija) bei P. Spitrytę (sanatorija „Eglutė“).

Pirmas biblioterapijos kabinetas Lietuvoje įkurtas 1980 m. Druskininkų sanatorijoje „Draugystė“.

Biblioterapija. Literatūros sąrašas Lietuvių kalba

1. Asmenybės vystymo, klinikinė ir reabilitacinė biblioterapija bibliotekose / D. Janavičienė // Menų terapija reabilitacijoje : situacija ir perspektyvos. - Klaipėda : Klaipėdos universiteto leidykla, 2009. - P. 69-73.
2. Biblioterapija bibliotekoje / Asta Mickevičienė // Dzūkų žinios. - ISSN 1648-8482. - 2012, gruod. 13, p. 6.
3. Biblioterapija // Gyvename kartą, bet kiekvieną dieną : pokalbiai su gydytoju psichiatru-psichoterapeutu Aleksandru Alekseičiku / [sudarytojai Arūnas Peškaitis, Andrius Navickas]. - Vilnius : Bernardinai.lt. - P. 183-193.
4. Biblioterapija – gilesnio savęs ir pasaulio suvokimo skatinimas / D. Janavičienė [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: <http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2011-11-16-daiva-janaviciene-biblioterapija-gilesnio-saves-ir-pasaulio-suvokimo-skatinimas/72177>
5. Biblioterapija - gydymas knyga / Stasė Asipavičienė. - Iliustr. - Turinys: Kaip vyksta gydymas knyga? ; Žurnalistė kalbėjo drąsiai ir atvirai // Naujasis Gėlupis. - ISSN 1392-7248. - 2015, liep. 29, p. 16.
6. Biblioterapija - gydymas knyga / Z. Sinkevičienė // Šiandien aktualu. - 2003, Nr. 2 (29), p. 132-139.
7. Biblioterapija / Z. Manžuch // Bibliotekininkystės ir informacijos studijų vadovas. – Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2009. – P. 537-546.
8. Biblioterapija : metodinė knyga / D. Janavičienė. - Klaipėda : Klaipėdos universiteto leidykla, 2009. - 66, [1] p.

9. Biblioterapija : skaitytojų aptarnavimo metodas ir/arba psichologinės pagalbos priemonė / D. Janavičienė // Tarpdisciplininis diskursas socialiniuose moksluose: patirtis, galimybės ir ribos. - Kaunas : Technologija, 2007. - [T. 1], p. 134-136.
10. Biblioterapija bibliotekose / D. Janavičienė // Mokslinės-praktinės konferencijos "Į sveiką gyvenseną ir skaidrią būtį Vydūno keliu" pranešimų medžiaga. - Klaipėda : Klaipėdos universiteto leidykla, 2005. - P. 30-33.
11. Biblioterapija bibliotekose: metodikų analizė / D. Janavičienė // XX nacionalinė konferencija "Vaclavo Biržiškos skaitymai" / Vilniaus universitetas. Komunikacijos fakultetas. Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų institutas, Vilniaus universiteto biblioteka. - Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2009. - P. 43-50.
12. Biblioterapija ir biblioteka / L. Mikučionytė // Informacija ir biblioteka. - 2008, Nr. 4, p. 3-6 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: http://www.tb.lt/Naujienos/Info_ir_biblioteka/2008/Biblioterapija%20ir%20biblioteka.pdf
13. Biblioterapija ir biblioteka / L. Mikučionytė // Šiandien aktualu. - 2009, Nr. 2(41), p. 86-93.
12. Biblioterapija ir jos vaidmuo onkologijoje / M. Šuminas, J. Žilinskas, S. Adomaitienė, J. Matulaitienė // Onkologija : mokslo darbai. - Vilnius : Mokslas, 1986. - [T.] 7. - P. 191-196.
14. Biblioterapija kaip neformaliojo savarankiško skaitymo metodas pradinėse klasėse / J. Bukantienė // Gimtasis žodis. - 2008, Nr. 4, p. 31-36.
15. Biblioterapija: buvo ir bando išlikti / Vitalija Jalianiauskiene. - Nuotr. // Panevėžio balsas. - ISSN 1392-8201. - 2013, spal. 21 - 27, p. 6.

16. Biblioterapija kaip skaitymas sielai ir dvasiai // Gydyti gyvenimu : Aleksandro Alekseičiko intensyvus terapinis gyvenimas / Humanistinės ir egzistencinės psichologijos institutas. - Vilnius : [Humanistinės ir egzistencinės psichologijos institutas], 2008. - P. 86 - 100.

17. Biblioterapija Lietuvos bibliotekose: galimybių versijos / D. Gibišienė // Šiandien aktualu. - 2008, Nr. 2(39), p. 144-167.

18. Biblioterapija visiems: bibliografijos rodyklė / D. Undžienė . - Mažeikių savivaldybės viešoji biblioteka, 2010. – 53 p. [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: http://www.mazeikiai.rvb.lt/assets/biblioteka/Bibliografijos_rodykle_BIBLIOTERAPIJA_VISIEMS.pdf

19. Biblioterapijos darbo su specialiujų poreikių vaikais ir paaugliais praktikos pradmenys / R. Venskūnienė // Šiandien aktualu. - 2010. Nr. 1(42), p. 60-70.

20. Biblioterapijos elementų taikymas, sprendžiant paauglių socialines ir pedagogines problemas = Usage of bibliotherapy elements when solving adolescent socio-pedagogical problems / V. Indrašienė, E. Kapočiūtė // Socialinis ugdymas. - 2009, Nr. 7(18), p. 19-29 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. – Prieiga per internetą: [http://www.i-manager.lt/upload/201004/Socialinis.ugdymas.-.Menu.terapija.Nr.7%2818%29\[2009\].pdf](http://www.i-manager.lt/upload/201004/Socialinis.ugdymas.-.Menu.terapija.Nr.7%2818%29[2009].pdf)

21. Biblioterapijos galimybės padėti vaikams ir paaugliams / Veronika Mudėnaitė, Rita Venskūnienė. - Bibliogr.: 10 pavad. // Šiandien aktualu. - ISSN 1392-1428. - 2014, Nr.2 (51), p. 37-46.

22. Biblioterapijos ir aromaterapijos integracijos aspektai: tarptautinė patirtis / Ž. Katkutė // Lietuva ir jos kaimynės: politiniai, ekonominiai ir kultūriniai bendravimo aspektai / Klaipėdos universitetas. Socialinių mokslų fakultetas. - Klaipėda : Klaipėdos universiteto leidykla, 2007. - P. 110-112.

23. Biblioterapijos ir muzikos terapijos integracijos galimybių analizė: perspektyvos globalizacijos sąlygomis / E. Laucevičiūtė // Politinės, ekonominės ir kultūrinės atskirties mažinimas globalizacijos sąlygomis: inovacijos, iššūkiai ir perspektyvos / Klaipėdos universiteto Socialinių mokslų fakultetas. - Klaipėda : Klaipėdos universiteto leidykla, 2008. - P. 145-148.

24. Biblioterapijos metodų taikymo identifikavimas bibliotekose / J. Košienė, D. Janavičienė // Šiandien aktualu. - 2010. Nr. 1(42), p. 48-59.

25. Biblioterapijos paslaugų poreikis Lietuvos viešosiose bibliotekose / D. Janavičienė // Knygotyra. – 2011, T.57, p.207-225 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: <http://www.leidykla.eu/fileadmin/Knygotyra/57/207-225.pdf>

26. Biblioterapijos proceso ir rūšių analizė / D. Janavičienė // Informacija ir biblioteka: teminis rinkinys. – 2012, Nr 1 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: http://www.tb.lt/Naujienos/Info_ir_biblioteka/2012/biblioterapijos-procesas_rusys.pdf

27. Biblioterapijos taikymas dirbant su neįgaliųjų grupe psichikos sveikatos centre. Magistro baigiamasis darbas / V. Mikalauskis. - Kaunas, 2008. – 61 p. [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: http://vddb.library.lt/fedora/get/LT-eLABa-0001:E.02~2008~D_20090113_102850-05785/DS.005.0.02.ETD

28. Biblioterapijos, skaitymo ir gyvenimo kokybės sąsajos: tarpdisciplinarinis požiūris / D. Janavičienė // Knygotyra. – 2005. - T. 44, p. 230-238 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: <http://www.leidykla.eu/fileadmin/Knygotyra/44/n230-238.pdf>

29. Biblioterapinė kelionė / Julius Kvedaruskas // Aš ir psichologija. - 2008, Nr. 1, p. 74-77 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

<http://www.asirpsichologija.lt/index.php?biblioterapine-kelione&category=14&id=16>

30. Eklektiška biblioterapija: praktinių užsiėmimų medžiaga socialiniams darbuotojams, dirbantiems su klientų grupėmis / [sudarė, joje pateiktus autorių kūrinius vertė, kai kuriuos parašė Vytautas Mikalauskis]. - Radviliškis : Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 2010 - 144, [1] p.

31. Gydomės skaitydami : [pokalbis su Vilniaus miesto psichikos sveikatos centro Ribinių būsenų skyriaus vedėju Aleksandru Alekseičiku / kalbėjosi] Daiva Červokienė // Šeimos sveikata. - ISSN 2345-0711. - 2014, Nr. 23, p. 26-27.

32. Humanistinio metodo taikymas ir biblioterapijos pagalba vaikų ir jaunimo grupėse Vilniaus miesto SCB Naujosios Vilnios bibliotekoje / Rita Venskūnienė // Šiandien aktualu. - 2009, Nr. 2(41), p. 156-165.

33. Interakcinė biblioterapija medicinoje / Jūratė Sučylaitė // Gydytojų menas. - 2004, Nr. 1, p. 86-87.

34. Italų vaistinėleje tabletes keičia menas, maistas arba gamta / Daiva Lapėnaitė. - Iliustr. // Lietuvos rytas. - ISSN 1392-2351. - 2014, spal. 4, priedas "Rytai-Vakarai", p.10-118.

35. Įvaikinimo ir globos tema: šiuolaikinė literatūra paaugliams ir H.Ch. Anderseno meniniai atradimai / Asta Gustaitienė. - Santr. angl. - Bibliogr.: 20 pavad. // Acta humanitarica universitatis Saulensis. - ISSN 1822-7309. - T. 18 (2014), p. 108-123.

36. Kai kurie biblioterapijos aspektai : metodinės rekomendacijos / Lietuvos Respublikinė profsąjungų kurortų valdymo taryba, [

E.Stalnionienė, V.Meška]. - Vilnius, 1983. - 16, [2] p.

37. Knyga kaip terapijos priemonė / Viktor E. Frankl // Metai. - 2007, Nr. 6, p. 110-114 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: <http://www.tekstai.lt/zurnalas-metai/811-viktor-e-frankl-knyga-kaip-terapijos-priemon?catid=136%3A2007-m-nr-6-birelis>

38. Knygos - vaistai sielai / R. Stančikaitė // Aš ir psichologija. - 2008, Nr. 3, p. 66-71 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: <http://www.asirpsichologija.lt/index.php?id=55&category=11>

39. Knygos gali ne tik gydyti, bet ir žaloti : [su Klaipėdos universiteto Komunikacijų katedros vedėja Daiva Janavičiene apie biblioterapiją kalbasi Rūta Kupetytė]. - Iliustr. // Bernardinai.lt [Elektroninis išteklius]. - 2014, bal. 28.

Taip pat prieinama internete: <http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2014-04-28-knygos-gali-ne-tik-gydyti-bet-ir-zaloti/117013>

40. K. Urba: Vaikų ir paauglių literatūros negalima vadinti paprasta ar primityvia : [Rūtos Kupetytės pokalbis su vaikų literatūros kritiku]. - Portr. // Bernardinai.lt [Elektroninis išteklius]. - 2015, saus. 12.

41. Landšaftoterapijos ir biblioterapijos integracijos aspektai: tarptautinė patirtis / I. Stankutė // Lietuva ir jos kaimynės: politiniai, ekonominiai ir kultūriniai bendravimo aspektai / Klaipėdos universitetas. Socialinių mokslų fakultetas. - Klaipėda : Klaipėdos universiteto leidykla, 2007. - P. 142-145.

42. Meno terapijos ir biblioterapijos taikymas Birštono VŠĮ "Tulpės" sanatorijoje bei miesto bibliotekoje / S. Puskunigienė, B. Gelumauskienė // Kūrybiniai metodai rehabilitacijoje / Klaipėdos universitetas, Klaipėdos universiteto Sveikatos mokslų fakultetas. -

Klaipėda : Klaipėdos universiteto leidykla, 2010. - P. 78-82.

43. Muzikos ir biblioterapijos integracijos aspektai: tarptautinė patirtis / E. Laucevičiūtė // Lietuva ir jos kaimynės: politiniai, ekonominiai ir kultūriniai bendravimo aspektai / Klaipėdos universitetas. Socialinių mokslų fakultetas. - Klaipėda : Klaipėdos universiteto leidykla, 2007. - P. 118-121.

44. Muzikos ir biblioterapijos integracijos galimybių analizė / Erika Laucevičiūtė // Respublikinė reabilitacijos, slaugos ir socialinio darbo studijų krypties jaunųjų tyrėjų konferencija, 2008 / Klaipėdos universitetas, Klaipėdos universiteto Sveikatos mokslų fakultetas. - Klaipėda : Klaipėdos universiteto leidykla, 2008. - P. 56-59.

45. 2. Pacientų su negale biblioterapija / V. Meška // Sveikata. – 1995. – Nr. 3. – P. 45-47. – Tęš. Pradžia: Nr. 1.

38. Pasaka ne tik vaikams / A. Derelaitienė, Roberta Motiečienė // Menų terapija reabilitacijoje: situacija ir perspektyvos / Klaipėdos universitetas, Klaipėdos universiteto Sveikatos mokslų fakultetas. - Klaipėda : Klaipėdos universiteto leidykla, 2009. - P. 55-59.

46. Pasakų terapija: apie vaikų baimes ir naują terapijos metodą / M.Molicka. - Vilnius, 2010. - 294, [2] p.

47. Poetikos terapija psichiatrinėje reabilitacijoje : monografija / Jūratė Sučylaitė. - Klaipėda, 2012. - 199, [1] p.

48. Poetikos terapija – nauja galimybė gydant paauglių psichikos sutrikimus / J. Sučylaitė, A. Kirkutis, N. Šostakienė // Sveikatos mokslai, 2007, t. 17, Nr. 3, p. 941-946.

49. Poetikos terapijos fenomenas skaitymo kultūroje / Jūratė Sučylaitė // XX nacionalinė konferencija "Vaclovo Biržiškos skaitymai" / Vilniaus universitetas. Komunikacijos fakultetas. Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų institutas, Vilniaus universiteto biblioteka. - Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla,

2009. - P. 28-32.

50. Poetikos terapijos metodas reabilitacijoje : (metodinė knyga) / Jūratė Sučylaitė, Ligija Švedienė ; Klaipėdos universitetas. - Klaipėda : Klaipėdos universiteto leidykla, 2012 (Klaipėda : KU l-klā). - 93, [1] p.

51. Popietės su knyga teikia vilties ir gydo / B. Gelumbauskienė, S. Puskunigienė // Šiandien aktualu. - 2010, Nr. 2(43), p. 149-155.

52. Projektas „Mes knygų s@loje“ / Ieva Čičirkaitė. - Iliustr. // Tarp knygų. - ISSN 0868-8826. - 2015, Nr. 7/8 (liepa-rugpjūtis), p. 35.

53. Psichologas apie skaitymą ir vaikų knygas / Vytis Valantinas. - Iliustr. // Mamos žurnalas. - ISSN 1648-1305. - 2015, Nr. 2, p. 48-49.

54. Psichoterapeuto kabinete - bibliovaistinė / A. Stankevičienė // Lietuvos žinios. - 2008, vas. 26, p. 19 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: http://senas.lzinios.lt/lt/2008-02-26/sveikata_ir_vaistai/psichoterapeuto_kabinete_bibliovaistine.html

55. Skaitymas - viena iš galimybių atrasti gyvenimo prasmę / G. Ilginienė // Respublikinė reabilitacijos, slaugos ir visuomenės sveikatos studijų krypties jaunųjų tyrėjų konferencija, 2010 / Klaipėdos universitetas, Klaipėdos universiteto Sveikatos mokslų fakultetas. - Klaipėda : Klaipėdos universiteto leidykla, 2010. - P. 28-29.

56. Streso malšinimas / Vytautas Meška, Algirdas Juozulynas. - Vilnius : Pradai, 1996 (Saulės vėjas). - 175 p.

57. Sveikų minčių formuotojai – onkopsichologai / D. Ausėnaitė // Bernardinai.lt Interneto dienoraštis [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: <http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2011-11-14-daiva->

ausenaite-sveiku-minciu-formuotojai-onkopsichologai/72090/
comments/1/asc

58. Tarpusavio santykių disharmonija ir gyvenimo trapumas: biblioterapeuto patarimai sprendžiantiems konfliktus / O. Mitrofanova // Respublikinė reabilitacijos, slaugos ir visuomenės sveikatos studijų krypties jaunųjų tyrėjų konferencija, 2010 / Klaipėdos universitetas, Klaipėdos universiteto Sveikatos mokslų fakultetas. - Klaipėda : Klaipėdos universiteto leidykla, 2010. - P. 58-60.

59. Terapinės pasakos / M. Molicka ; iš lenkų kalbos vertė Halina Kobeckaitė. - Vilnius : Vaga, 2007 (Kaunas : Aušra). - 221, [1] p.

60. Terapinės pasakos [Garso įrašas] / M. Molicka ; vertimas: Halina Kobeckaitė ; įgarsino Jurgita Gailiūtė. - Vilnius : Vaga, 2008.

61. Ugdomoji poetikos terapija kaip priemonė suaugusiųjų, sergančių šizofrenija ar depresija, įgalinimui. Daktaro disertacija. Socialiniai mokslai, edukologija / Jūratė Sučylaitė // VPU leidykla, 2011. – 306 p. [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: http://vddb.library.lt/fedora/get/LT-eLABa-0001:E.02~2011~D_20110610_120446-61787/DS.005.0.01.ETD

62. Žodis žeidžia, žodis gydo: psichologo mintys apie biblioterapiją / Julius Kvedaruskas // Teorinis pranešimas, skaitytas konferencijoje "Žodis ir pauzė", vykusioje Kaune, VDU, 2007 m. Balandžio 14 dieną [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

http://www.lhpa.net/files/Straipsniai/Kvedaruskas_Zodis_zeidzia-zodis_gydo.doc

Rusų kalba

1. Библиотерапия / А.Е. Алексейчик // Руководство по психотерапии / Под ред. В.Е. Рожнова. - Ташкент: Медицина, 1985. - С.304-319.
2. Библиотерапия. Лекции для студентов педагогических специальностей / И.Борецка. – Гродно, 2007. – 99 с. [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: <http://www.lib.grsu.by/library/data/resources/catalog/113092-187387.pdf>
3. Библиотерапия и библиотеки для пациентов. Указатель литературы / А. М Миллер. - Харьков, 1974. - 44 с.
4. Библиотерапия: история и теория / О.Л. Кабачек // Слово. Образовательный портал. [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: http://www.portal-slovo.ru/pedagogy/38099.php?ELEMENT_ID=38099&SHOWALL_2=1
5. Библиотерапия: психолого-педагогические, социальные и медицинские аспекты: библиогр. указ. / Респ. мед. библ.-информ. центр; сост. Ю.Н.Дрешер. — 2-е изд., перераб. и доп. — Казань: Медицина, 2011.—226 с. ISBN 978-5-7645-0438-4 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2013 m. spalio 28 d.]. - Prieiga per internetą: <http://www.rmbic.ru/userfiles/biblioterapiya.pdf>
6. Библиотерапия : самоактуализация психических состояний через поэзию / Н.Т.Оганесян. - Москва : Ось-89, 2002. - 271, [1] с.
7. Возможности использования библиотерапии в больницах, ее задачи и перспективы / Б.Калушлиавичюс // Эстетотерапия и саногенез : материалы республиканского научно-практического семинара, Бирштонас, 10 июня 1988 г. - Вильнюс, 1988. – с 34 – 37.

8. К вопросу применения библиотерапии в курортной практике / В. Янкаускас, З. Стрейкус, Б. Шимайтите // Эстетотерапия и саногенез : материалы республиканского научно-практического семинара, Бирштонас, 10 июня 1988 г.- Вильнюс, 1988. – С. 38 – 41.
9. Некоторые аспекты библиотерапии: методические рекомендации / [Э. Стальнёнене, В. Мяшка. - Вильнюс, 1988. - 20, [1] с.
10. Несколько слов к перепечатке главы Библиотерапия из старого, советского Руководства по психотерапии / А. Алексейчик [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. -Prieiga per internetą: <http://mary1982.narod.ru/Alex6.html> , <http://hpsy.ru/public/x3279.htm>
11. Общая и частная методика библиотерапии/ А. Алексейчик // Эстетотерапия и саногенез : материалы республиканского научно-практического семинара, Бирштонас, 10 июня 1988 г. Вильнюс, 1988. – С. 43-45.
12. Применение библиотерапии в медицинских библиотеках министерства здравоохранения Литовской ССР / Г Мишкинене // Эстетотерапия и саногенез : материалы республиканского научно-практического семинара, Бирштонас, 10 июня 1988 г. Вильнюс, 1988. – С. 30-33.
13. Психотерапевтические сказки и игры / С. А. Черняева. - Санкт-Петербург : Речь, 2004. - 166, [2] с.
14. Управление читательскими интересами детей, лечащихся в больнице / В. Вольскене // Эстетотерапия и саногенез : материалы республиканского научно-практического семинара, Бирштонас, 10 июня 1988 г. Вильнюс, 1988. – С. 46-51.

15. Эстетотерапия и саногенез : материалы республиканского научно-практического семинара, Бирштонас, 10 июня 1988 г. / [редакционная коллегия: П. Дагилис, В. Мяшка, А. Пошкус, А. Рекувене, А. Юргутите]. - Вильнюс, 1988. - 69, [2] с.

Anglų kalba

1. Bibliotherapy process and type analysis: review of possibilities to use it in the library / Daiva Janavičienė // Tiltai. - 2010, Nr. 4, p. 119-132 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

[http://www.ku.lt/leidykla/leidiniai/tiltai/tiltai_2010_4\(53\).pdf](http://www.ku.lt/leidykla/leidiniai/tiltai/tiltai_2010_4(53).pdf)

2. A bibliography on Bibliotherapy and Hospital Libraries / By Jerome M. Schnek, M.D // Bull Med Libr Assoc. - 1945 July; Vol. 33(3), p. 341–356 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC194501/pdf/mlab00261-0071.pdf>

3. A Historical Review of Bibliotherapy / William K.Beatty // Library Trends. - 1962, Vol. 11, Nr. 2, p.106-117 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

https://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/6061/librarytrendsv11i2_opt.pdf?sequence=3

4. A meta-analysis of Bibliotherapy studies / Rick W.Marrs // American journal of Community Psychology. - 1995, Vol 23, Nr 6, p.843 – 870 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

<http://www.springerlink.com/content/f37373q347447248/>

5. All at once or one at a time? A randomized controlled trial comparing two ways to deliver bibliotherapy for panic disorder / P. Carlbrina, T. Maurin, J. Sjomark // Cogn Behav Ther. - 2011 Sep;Vol. 40, Nr. 3, p:228-35 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24

d.]. - Prieiga per internetą:

<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/16506073.2011.553629>

6. Benjamin Rush and John Minson Galt, II: Pioneers of Bibliotherapy in America / Philip J. Weimerskirch // Bull Med Libr Assoc. - 1965. - Vol. 53, Nr. 4, 510 – 526 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC198327/>

7. Bibliotherapy and psychotherapy / Edwin F. Alston // Library Trends. - 1962, Vol. 11, Nr. 2, p.159-176 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: https://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/6061/librarytrendsv11i2_opt.pdf?sequence=3

8. Bibliotherapy and the clinical psychologist / John S. Pearson // Library Trends. - 1962, Vol. 11, Nr. 2, p.177-183 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: https://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/6061/librarytrendsv11i2_opt.pdf?sequence=3

9. Bibliotherapy and reading guidance: A tentative approach to therapy / Evalene P. Jacson // Library Trends. - 1962, Vol. 11, Nr. 2, p.118-126 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: https://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/6061/librarytrendsv11i2_opt.pdf?sequence=3

10. Bibliotherapy: Modern concepts in General hospitals and other institutions / Mildred T. Moody // Library Trends. - 1962, Vol. 11, Nr. 2, p.147-158 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: https://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/6061/librarytrendsv11i2_opt.pdf?sequence=3

11. Bibliotherapy: Projects and studies with the mental ill patient / Artemisia J. Junier Library Trends. - 1962, Vol. 11, Nr. 2, p.136-146 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

https://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/6061/librarytrendsv11i2_opt.pdf?sequence=3

12. Bibliotherapy: A recourse to facilitate emotional healing and growth / Melissa Allen Heath, Dawid Sheen, deon Leavy, Ellie Young, Kristy Money // School Psychology International 2005 Vol. 26(5): 563–580 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

<http://spi.sagepub.com/content/26/5/563.full.pdf+html>

13. Bibliotherapy as a Treatment for Depression in Primary Care / Elizabeth V. Naylor, David O. Antonuccio, Mark Litt, Gary E. Johnson irk t. // J Clin Psychol Med Settings. – 2010, Vol. 17, p.258–271 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

<http://www.medicine.nevada.edu/Residency/reno/psychiatry/documents/bibliotherapyasatxfordep.pdf>

14. Bibliotherapy and information prescriptions: a summary of the published evidence-base and recommendations from past and ongoing Books on Prescription projects / D. Chamberland, D. Robert Heaps // Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing. - 2008, Vol. 15, p. 24–36 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1365-2850.2007.01201.x/pdf>

15. Bibliotherapy for mental health service users Part 1: a systematic review / Deborah Fanner, Christine Urguhart // Health information and Libraries journal, 2008. - Vol 25, Nr. 4, p. 237-252 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1471->

1842.2008.00821.x/pdf

16. Bibliotherapy for mental health service users Part 2: a survey of psychiatric libraries in the UK / Deborah Fanner, Christine Urguhart // Health information and Libraries journal.- 2009, Vol. 26, Nr. 2, p.109-117 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1471-1842.2008.00791.x/pdf>

17. Bibliotherapy: Its use in nursing therapy / Dorothy Mereness // Library Trends. - 1962, Vol. 11, Nr. 2, p. 106-117 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:
https://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/6061/librarytrendsv11i2_opt.pdf?sequence=3

18. Bibliotherapy: Practice and Research / Sarah J. Jack, Kevin R. Ronan Palmerston North, // School Psychology International. - 2008, Vol. 29, Nr.2, p. 161-182 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:
<http://spi.sagepub.com/content/29/2/161.full.pdf>

19. Cognitive-behavioural bibliotherapy for hypochondriasis: a pilot study / Buwalda F.M., Bouman T.K. // Behav Cogn Psychother. - 2009 May; Vol. 37, Nr.3, p. 335-340.

20. Fiction, poetry and mental health: expressive and therapeutic uses of literature / S. McARDLE, R. Byrt // Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing. - 2001, Vol.8, p.517-524 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1046/j.1351-0126.2001.00428.x/pdf>

21. Increasing the Bibliotherapeutic Skills of the Librarians Dealing with Patients / Maria Teiverlaur. - Angl. - Santr. rus. - Bibliogr. // Library as information gateway to the new millennium / Lithuanian

Librarian's Association. - Vilnius : Lietuvos bibliotekininkų draugija, 2000. - P. 260.

22. In high-risk adolescents, cognitive-behavioural therapy reduced depression at 6 months more than assessment alone but did not differ from bibliotherapy or supportive-expressive therapy / Kazdin AE // Evid Based Med. - 2009 Apr; Vol.14, Nr.2, p. 51.

23. Legitimising bibliotherapy: evidence-based discourses in healthcare / Liz Brewster, Barbara Sen, Andrew Cox Bibliogr.: 74 // Journal of Documentation. - 2012 ,Vol. 68, Nr. 2, p. 185 – 205 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

<http://www.emeraldinsight.com/journals.htm?articleid=17019397>

24. Patients' and providers' perspectives on bibliotherapy in primary care / G.McKenna, D.Hevey, E. Martin // Clin Psychol Psychother. - 2010 Nov-Dec,Vol.17, Nr. 6, p. 497-509.

25. The Bibliotherapy program: requirements for training / Margaret M. Kinney // Library Trends.- 1962, Vol. 11, Nr. 2, p.127-135 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

https://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/6061/librarytrendsv11i2_opt.pdf?sequence=3

26. The effectiveness of bibliotherapy in alleviating tinnitus-related distress / Malouff JM, Noble W, Schutte NS, Bhullar N. // J Psychosom Res. - 2010 Mar, Vol.68, Nr.3, p. 245-51.

27. The librarian in bibliotherapy: pharmacist or bibliotherapist? / Margaret C. Hanningan // Library Trends. - 1962, Vol. 11, Nr. 2, p.184-199 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

<https://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/6061/>

librarytrendsv11i2_opt.pdf?sequence=3

28. The questionnaire on bibliotherapy / Ruth M. Tews // Library Trends.- 1962, Vol. 11, Nr. 2, p. 217 – 228 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

https://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/6061/librarytrendsv11i2_opt.pdf?sequence=3

29. The role of the occupational therapist as related to bibliotherapy / Inez Huntting // Library Trends.- 1962, Vol. 11, Nr. 2, p.207-216 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.] .

- Prieiga per internetą:https://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/6061/librarytrendsv11i2_opt.pdf?sequence=3

30. Trends in Bibliotherapy // Ruth M. Tews // Library Trends. - 1962, Vol. 11, Nr. 2, p. 100-105 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

https://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/6061/librarytrendsv11i2_opt.pdf?sequence=3

31. Two-Year Follow-Up of Bibliotherapy and Individual Cognitive Therapy for Depressed Older Adults / Mark Floyd, Noelle Rohen, Jodie A.M. Shackelford et al // Behavior Modification. - 2006, Vol. 30, No.3, p. 281-294 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: <http://bmo.sagepub.com/content/30/3/281.long>

32. Using bibliotherapy with children [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą:

<http://www.kellybear.com/TeacherArticles/TeacherTip34.html>

33. Using reading therapy with children / Elizabeth Schlenker // Health Libraries Review. - 1999, Vol.16, p. 29-37 [interaktyvus]. - [žiūrėta 2012 m. rugpjūčio 24 d.]. - Prieiga per internetą: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1046/j.1365-2532.1999.00192.x/pdf>

Biblioterapija. Klinikiniai tyrimai

Naujausi šaltiniai iš PubMed duomenų bazės

(Paieška atlikta 2015 spalio 27 d. PubMed>Bibliotherapy>Clinical trial>5 years. Sąrašas pateikiamas PubMed bibliografinio aprašo formatu, chronologine seka)

1. Cotton SM, McCann TV, Gleeson JF, Crisp K, Murphy BP, Lubman 1. Treating nighttime fears in young children with bibliotherapy: evaluating anxiety symptoms and monitoring behavior change. Lewis KM, Amatya K, Coffman MF, Ollendick TH. *J Anxiety Disord.* 2015 Mar;30:103-12. doi: 10.1016/j.janxdis.2014.12.004. Epub 2015 Jan 8. PMID:25638438

2. The effectiveness of self-help mindfulness-based cognitive therapy in a student sample: a randomised controlled trial. Lever Taylor B, Strauss C, Cavanagh K, Jones F. *Behav Res Ther.* 2014 Dec;63:63-9. doi: 10.1016/j.brat.2014.09.007. Epub 2014 Sep 22. PMID:25302763

3. Effectiveness and cost-effectiveness of a guideline-based stepped care model for patients with depression: study protocol of a cluster-randomized controlled trial in routine care. Watzke B, Heddaeus D, Steinmann M, König HH, Wegscheider K, Schulz H, Härter M. *BMC Psychiatry.* 2014 Aug 20;14:230. doi: 10.1186/s12888-014-0230-y. PMID:25182269

4. Bibliotherapy to decrease stress and anxiety and increase resilience and mindfulness: a pilot trial. Sharma V, Sood A, Prasad K, Loehrer L, Schroeder D, Brent B. *Explore (NY).* 2014 Jul-Aug;10(4):248-52. doi: 10.1016/j.explore.2014.04.002. Epub 2014 Apr 19. PMID: 25037668

5. Qualitative process evaluation of a problem-solving guided self-help manual for family carers of young people with first-episode psychosis. McCann TV, Lubman DI. *BMC Psychiatry.* 2014 Jun 6;14:168. doi: 10.1186/1471-244X-14-168. PMID: 24906392

6. Cognitive-behavioral group depression prevention compared to bibliotherapy and brochure control: nonsignificant effects in pilot

effectiveness trial with college students. Rohde P, Stice E, Shaw H, Gau JM. *Behav Res Ther.* 2014 Apr;55:48-53. doi: 10.1016/j.brat.2014.02.003. Epub 2014 Feb 26. PMID:24655464

7. Moderators of two indicated cognitive-behavioral depression prevention approaches for adolescents in a school-based effectiveness trial. Brière FN, Rohde P, Shaw H, Stice E. *Behav Res Ther.* 2014 Feb;53:55-62. doi: 10.1016/j.brat.2013.12.005. Epub 2013 Dec 27. PMID: 24418653

8. Benefits of collaborative care for post-CABG depression are not related to adjustments in antidepressant pharmacotherapy. Meyer T, Belnap BH, Herrmann-Lingen C, He F, Mazumdar S, Rollman BL. *J Psychosom Res.* 2014 Jan;76(1):28-33. doi: 10.1016/j.jpsychores.2013.10.017. Epub 2013 Nov 5. PMID: 24360138

9. Indicated cognitive behavioral group depression prevention compared to bibliotherapy and brochure control: acute effects of an effectiveness trial with adolescents. Rohde P, Stice E, Shaw H, Brière FN. *J Consult Clin Psychol.* 2014 Feb;82(1):65-74. doi: 10.1037/a0034640. Epub 2013 Oct 7. PMID: 24099432

10. Cognitive bibliotherapy and memory training for older adults with depressive symptoms. Scogin F, Fairchild JK, Yon A, Welsh DL, Presnell A. *Aging Ment Health.* 2014 Jul;18(5):554-60. doi:10.1080/13607863.2013.825898. Epub 2013 Sep 30. PMID:24073847

11. Bibliotherapy on coping with illness improves health literacy but not heart-related anxiety of patients in cardiological rehabilitation. Muschalla B, Glatz J, Linden M. *Psychother Psychosom.* 2013;82(5):349-50. doi: 10.1159/000350449. Epub 2013 Aug 9. No abstract available. PMID:23941802

12. Guided self-help for the management of worry in Parkinson's disease: a pilot study. Lawson RA, Millar D, Brown RG, Burn DJ. *J Parkinsons Dis.* 2013;3(1):61-8. doi: 10.3233/JPD-120156. PMID: 23938312

13. Efficacy and process of cognitive bibliotherapy for the treatment

of depression in jail and prison inmates.Pardini J, Scogin F, Schriver J, Domino M, Wilson D, LaRocca M.Psychol Serv. 2014 May;11(2):141-52. doi: 10.1037/a0033378. Epub 2013 Jul 8.PMID:23834667

14. A prospective randomised control study: reduction of children's pain expectation using a picture book during blood withdrawal.Zieger B, Praskova M, Busse E, Barth M.Klin Padiatr. 2013 May;225(3):110-4. doi: 10.1055/s-0033-1343481. Epub 2013 May 24.PMID:23709132

15. Coping strategies in carers of young people with a first episode of psychosis.Cotton SM, McCann TV, Gleeson JF, Crisp K, Murphy BP, Lubman DI.Schizophr Res. 2013 May;146(1-3):118-24. doi: 10.1016/j.schres.2013.02.008. Epub 2013 Mar 13.PMID:23490761

16. Effectiveness of telephone-assisted parent-administered behavioural family intervention for preschool children with externalizing problem behaviour: a randomized controlled trial.Kierfeld F, Ise E, Hanisch C, Görtz-Dorten A, Döpfner M.Eur Child Adolesc Psychiatry. 2013 Sep;22(9):553-65. doi: 10.1007/s00787-013-0397-7. Epub 2013 Mar 6.PMID:23463180

17. Bibliotherapy and food cravings control.Rodríguez-Martín BC, Gómez-Quintana A, Díaz-Martínez G, Molerio-Pérez O.Appetite. 2013 Jun;65:90-5. doi: 10.1016/j.appet.2013.02.006. Epub 2013 Feb 13. PMID:23415983

18. Internet-delivered cognitive-behavioural therapy v. conventional guided self-help for bulimia nervosa: long-term evaluation of a randomised controlled trial.Wagner G, Penelo E, Wanner C, Gwinner P, Trofaiar ML, Imgart H, Waldherr K, Wöber-Bingöl C, Karwautz AF.Br J Psychiatry. 2013 Feb;202:135-41. doi: 10.1192/bjp.bp.111.098582. Epub 2012 Dec 6.PMID:23222037

19. A randomized controlled trial of bibliotherapy for carers of young people with first-episode psychosis. McCann TV, Lubman DI, Cotton SM, Murphy B, Crisp K, Catania L, Marck C, Gleeson JF. Schizophr Bull. 2013 Nov;39(6):1307-17. doi: 10.1093/schbul/sbs121. Epub 2012 Nov 20. PMID:23172001

20. An evaluation of a collaborative bibliotherapy scheme delivered via a library service. Macdonald J, Vallance D, McGrath M. *J Psychiatr Ment Health Nurs.* 2013 Dec;20(10):857-65. doi: 10.1111/j.1365-2850.2012.01962.x. Epub 2012 Sep 18. PMID:22989064
21. Cognitive bibliotherapy for mild depressive symptomatology: randomized clinical trial of efficacy and mechanisms of change. Moldovan R, Cobeanu O, David D. *Clin Psychol Psychother.* 2013 Nov-Dec;20(6):482-93. doi: 10.1002/cpp.1814. Epub 2012 Sep 2. PMID:22941790
22. Bibliotherapy for low sexual desire: evidence for effectiveness. Mintz LB, Balzer AM, Zhao X, Bush HE. *J Couns Psychol.* 2012 Jul;59(3):471-8. doi: 10.1037/a0028946. PMID:22774869
23. A randomized trial of ACT bibliotherapy on the mental health of K-12 teachers and staff. Jeffcoat T, Hayes SC. *Behav Res Ther.* 2012 Sep;50(9):571-9. doi: 10.1016/j.brat.2012.05.008. Epub 2012 Jun 9. PMID: 22750188
24. Clinical outcomes of a new self-help booklet for premature ejaculation. Kempeneers P, Andrienne R, Bauwens S, Georis I, Pairoux JF, Blairy S. *J Sex Med.* 2012 Sep;9(9):2417-28. doi: 10.1111/j.1743-6109.2012.02764.x. Epub 2012 May 17. PMID: 22594373
25. Reduced substance use as a secondary benefit of an indicated cognitive-behavioral adolescent depression prevention program. Rohde P, Stice E, Gau JM, Marti CN. *Psychol Addict Behav.* 2012 Sep;26(3):599-608. doi: 10.1037/a0028269. Epub 2012 May 7. PMID: 22564206
26. Do anxiety-disordered children need to come into the clinic for efficacious treatment? Cobham VE. *J Consult Clin Psychol.* 2012 Jun;80(3):465-76. doi: 10.1037/a0028205. Epub 2012 Apr 30. PMID: 22545740
27. Group cognitive and behavioral therapy and bibliotherapy for hoarding: a pilot trial. Muroff J, Steketee G, Bratiotis C, Ross A. *Depress Anxiety.* 2012 Jul;29(7):597-604. doi: 10.1002/da.21923. Epub 2012 Mar 23. PMID:22447579

28. The efficacy of minimal contact interventions for acute tinnitus: a randomised controlled study. Nyenhuis N, Zastrutzki S, Weise C, Jäger B, Kröner-Herwig B. *Cogn Behav Ther.* 2013;42(2):127-38. doi: 10.1080/16506073.2012.655305. Epub 2012 Mar 13. PMID:22413736
29. Evaluation of a bibliotherapy manual for reducing psychological distress in people with depression: a randomized controlled trial. Songprakun W, McCann TV. *J Adv Nurs.* 2012 Dec;68(12):2674-84. doi: 10.1111/j.1365-2648.2012.05966.x. Epub 2012 Mar 1. PMID:22381065
30. Effectiveness of a self-help manual on the promotion of resilience in individuals with depression in Thailand: a randomised controlled trial. Songprakun W, McCann TV. *BMC Psychiatry.* 2012 Feb 16;12:12. doi: 10.1186/1471-244X-12-12. PMID:22339984
31. A randomized clinical trial of online-biblio relationship education for expectant couples. Kalinka CJ, Fincham FD, Hirsch AH. *J Fam Psychol.* 2012 Feb;26(1):159-64. doi: 10.1037/a0026398. PMID:22309819
32. A self-help behavioral activation treatment for geriatric depressive symptoms. Moss K, Scogin F, Di Napoli E, Presnell A. *Aging Ment Health.* 2012;16(5):625-35. doi: 10.1080/13607863.2011.651435. Epub 2012 Feb 3. PMID:22304676
33. Online cognitive-behavioural treatment of bulimic symptoms: a randomized controlled trial. Ruwaard J, Lange A, Broeksteeg J, Renteria-Agirre A, Schrieken B, Dolan CV, Emmelkamp P. *Clin Psychol Psychother.* 2013 Jul-Aug;20(4):308-18. doi: 10.1002/cpp.1767. Epub 2012 Feb 1. PMID:22298417
34. Efficacy of a behavioral self-help treatment with or without therapist guidance for co-morbid and primary insomnia--a randomized controlled trial. Jernelöv S, Lekander M, Blom K, Rydh S, Ljótsson B, Axelsson J, Kaldo V. *BMC Psychiatry.* 2012 Jan 22;12:5. doi: 10.1186/1471-244X-12-5. PMID:22264332
35. Evaluation of a cognitive behavioural self-help manual for reducing depression: a randomized controlled trial. Songprakun W, McCann TV. *J Psychiatr Ment Health Nurs.* 2012 Sep;19(7):647-53. doi: 10.1111/j.1365-

2850.2011.01861.x. Epub 2012 Jan 20.PMID:22260148

36. Internet-delivered or mailed self-help treatment for insomnia?: a randomized waiting-list controlled trial. Lancee J, van den Bout J, van Straten A, Spoormaker VI. *Behav Res Ther.* 2012 Jan;50(1):22-9. doi: 10.1016/j.brat.2011.09.012. Epub 2011 Oct 24.PMID:22055281

37. [Prevention of depression and anxiety in older people].van 't Veer-Tazelaar PJ, Cuijpers P, Beekman AJ. *Tijdschr Psychiatr.* 2011;53(9):579-84. Dutch. PMID: 21898310

38. The effectiveness of a biblio-based support group for hoarding disorder.Frost RO, Pekareva-Kochergina A, Maxner S. *Behav Res Ther.* 2011 Oct;49(10):628-34. doi: 10.1016/j.brat.2011.06.010. Epub 2011 Jul 23. PMID:21831357

39. A self-help book is better than sleep hygiene advice for insomnia: a randomized controlled comparative study.Bjorvatn B, Fiske E, Pallesen S. *Scand J Psychol.* 2011 Dec;52(6):580-5. doi: 10.1111/j.1467-9450.2011.00902.x. Epub 2011 Jul 26.PMID:21790620

40. A stepped care relapse prevention program for depression in older people: a randomized controlled trial.Apil SR, Hoencamp E, Judith Haffmans PM, Spinhoven P. *Int J Geriatr Psychiatry.* 2012 Jun;27(6):583-91. doi: 10.1002/gps.2756. Epub 2011 Jul 18.PMID:21766336

41. Development and validation of a brief measure of therapeutically-induced change.Schutte NS, Malouff JM. *Behav Cogn Psychother.* 2011 Oct;39(5):627-30. doi: 10.1017/S1352465811000257. Epub 2011 Jun 23. PMID:21729342

42. All at once or one at a time? A randomized controlled trial comparing two ways to deliver bibliotherapy for panic disorder.Carlbring P, Maurin T, Sjömark J, Maurin L, Westling BE, Ekselius L, Cuijpers P, Andersson G. *Cogn Behav Ther.* 2011;40(3):228-35. doi: 10.1080/16506073.2011.553629. Epub 2011 Jun 28.PMID:21660778

43. The effectiveness of acceptance and commitment therapy bibliotherapy for enhancing the psychological health of Japanese college students living abroad. Muto T, Hayes SC, Jeffcoat T. *Behav Ther.* 2011 Jun;42(2):323-35. doi: 10.1016/j.beth.2010.08.009. Epub 2011 Feb 17. PMID:21496516
44. Relation of depression to perceived social support: results from a randomized adolescent depression prevention trial. Stice E, Rohde P, Gau J, Ochner C. *Behav Res Ther.* 2011 May;49(5):361-6. doi: 10.1016/j.brat.2011.02.009. Epub 2011 Mar 9. PMID:21439551
45. Stepped care versus standard cognitive-behavioral therapy for obsessive-compulsive disorder: a preliminary study of efficacy and costs. Tolin DF, Diefenbach GJ, Gilliam CM. *Depress Anxiety.* 2011 Apr;28(4):314-23. doi: 10.1002/da.20804. Epub 2011 Mar 4. PMID:21381157
46. Efficacy trial of a brief cognitive-behavioral depression prevention program for high-risk adolescents: effects at 1- and 2-year follow-up. Stice E, Rohde P, Gau JM, Wade E. *J Consult Clin Psychol.* 2010 Dec;78(6):856-67. doi: 10.1037/a0020544. PMID:20873893
47. How effective is bibliotherapy for very old adults with subthreshold depression? A randomized controlled trial. Joling KJ, van Hout HP, van't Veer-Tazelaar PJ, van der Horst HE, Cuijpers P, van de Ven PM, van Marwijk HW. *Am J Geriatr Psychiatry.* 2011 Mar;19(3):256-65. doi: 10.1097/JGP.0b013e3181ec8859. PMID:20808151
48. Prevention of medication overuse in patients with migraine. Fritsche G, Frettlöh J, Hüppe M, Dlugaj M, Matatko N, Gaul C, Diener HC; Study Group. *Pain.* 2010 Nov;151(2):404-13. doi: 10.1016/j.pain.2010.07.032. Epub 2010 Aug 30. PMID:20800968
49. A randomized controlled trial exploring the effect of music on agitated behaviours and anxiety in older people with dementia. Cooke ML, Moyle W, Shum DH, Harrison SD, Murfield JE. *Aging Ment Health.* 2010 Nov;14(8):905-16. doi: 10.1080/13607861003713190. PMID:20635236

Informacijos paieška PubMed duomenų bazėje

Norėdami supažindinti su PubMed duomenų baze ir jos paieškos galimybėmis, kaip pavyzdį pateikiame paieškos kelią biblioterapijos tema.

Norint gauti tiksliausius Jūsų užklausą atitinkančius paieškos rezultatus, reikia naudotis terminų žodynu Mesh, kurio pagrindu yra klasifikuojama informacija PubMed duomenų bazėje.

Pasirinkus Mesh žodyne pateiktą terminą Bibliotherapy, paieškos rezultatuose pateikiami 324 šaltiniai. Iš jų viso teksto straipsnių (full text available), kurie prieinami turint prieigą prie duomenų bazių - 232; laisvai kiekvienam skaitytojui prieinami straipsniai (Free full text) - 31; recenzijos (Review) - 40; klinikiniai tyrimai (Clinical trial) - 88. Įrašai pateikiami nuo 1947 metų.

Siekiant tikslesnių rezultatų, paieška gali būti siaurinama įvedant papildomus informacijos filtrus. Vieni iš jų atrenka tik apžvalginius straipsnius (Review), kliniskus tyrimus (Clinical trials) ir pan., o kiti gali pateikti tik pasirinktų metų straipsnius (publication dates). Tai yra vieni iš pagrindinių, dažniausiai naudojamų filtrų. Taip pat paieškos rezultatai gali būti tikslinami naudojant loginius operatorius AND, OR arba NOT. Pirmasis operatorius sujungia žodžius, antrasis – įtraukia vieną arba kitą terminą, o trečiasis – atmeta paieškos rezultatus, kuriuose nurodytas nepageidaujamas žodis po operatoriaus NOT. Pavyzdžiui, loginiu operatoriumi AND sujungus bibliotherapy and children žodžius paieškos rezultatuose gaunami straipsniai apie biblioterapijos taikymą vaikams; operatorius OR rezultatuose pateiks straipsnius biblioterapijos tema ir taip pat atrinks šaltinius apie biblioterapijos taikymą vaikams; NOT pateiks visus rezultatus, išskyrus tyrimus apie biblioterapijos taikymą vaikams.

Lietuvos medicinos biblioteka.

Susipažinkime...

Lietuvos medicinos biblioteka pradėjo gyvuoti nuo 1944 m. Vilniaus centre įsikūrusi biblioteka 2014 m. skaičiuos 70 – uosius jubiliejinus metus. Tačiau koridoriais tarsi arterijomis bėgiojantys medicinos studentai, retkarčiais užsukantys gydytojai, bibliotekos širdžiai teikia gyvasties – ji niekada nesensta. O naujosios technologijos nepalieka vietos snauduliui, tik įkvepia naujoms mintims ir suteikia galimybių padėti studentui, gydytojui čia ir dabar. Biblioteka stengiasi būti tarsi pirmoji pagalba – reaguoti greitai, patikėtas užduotis atlikti kokybiškai.

Bibliotekininkų noras padėti peržengė bibliotekos ribas. Atsiradus pirmosioms naujosioms technologijoms, jas iškart pradėta taikyti informacijos apdorojimui, sklaidai. Iki šios dienos adaptuojamos vis pažangesnės ir naujesnės programos, skleidžiančios informaciją už bibliotekos ribų.

Lietuvos medicinos biblioteka, sukūrusi informacijos tinklą darbui, informavimui ir pramogai, kviečia skaitytoją dialogui – aktyviai įsitraukti į bibliotekos informacinės sistemos turinio kūrimą ir tobulinimą.

Bibliotekos tinklapyje pateikiamos informacijos gausa sunkiai įvardinama, tačiau apibendrintai galima teigti, kad ji susijusi su informacijos paieška, apdorojimu. LMB Tau tinklaraštyje dalinamasi laisvalaikiui, hobiui, pažinimui skirta informacija. Facebook paskyroje pasirodo aktualios, naudingos, o kartais ir siekiančios skaitytojo šypsenos žinutės.

Žodžiais sudėtinga aprėpti informacijos gausos įvairovę, tad būk smalsiu tyrinėtoju, drąsiai nardyk www.lmb.lt, lmbtau.wordpress.com ir www.facebook.com/Medicinos_puoslapiuose, rask tai, kas tau naudingiausia, įdomiausia, o jei kils klausimų, visada gali kreiptis klauskite@lmb.lt

LIETUVOS MEDICINOS BIBLIOTEKA

Kaštonų g. 7, LT-01107 Vilnius

Pirmadieniais – penktadieniais
11-19 val.

Šeštadieniais – sekmadieniais
nedirbame

www.lmb.lt

